

Program for Meeting the Dragon, 6.6. - 7.6. Campus Emdrup, Aarhus Universitet, København

Torsdag 6.6., ankomst og oplæg i plenum

9.00	Ankomst og kaffe
10.00	Velkomst
	Birgitte Thylstrup, lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet og formand for Dansk Fagligt Netværk for Dobbeldt diagnose (DK)
10.15	Keynote
	How to improve poor prognosis of dual diagnosis patients? Niels Mulder, MD, ph.d., Erasmus MC: University Medical Center, Rotterdam (NL) <i>Treatment of dual diagnosis (DD) patients (addiction and another psychiatric diagnosis) is difficult and many DD patients have a poor prognosis. The presentation focuses on the discussion of interventions aiming at improving the outcome of dual diagnosis patients, including new developments in integrated dual diagnosis treatment, community reinforcement approach and contingency management strategies. Implementing these evidence-based approaches is likely to improve outcome.</i> Kontakt: Niels Mulder niels.cmulder@wxs.nl
11.15	Status fra Danmark, Sverige og Norge
	Hvor er vi – Hvor er vi på vej hen? Mikael Malm, handläggare, Sveriges Kommuner och Länning, Avdelningen för vård och omsorg, Sektionen för hälso- och sjukvård (S) Lars Lien, leder af Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse og professor II, avdeling for folkehelsefag, Høgskolen i Innlandet (N) Katrine S. Johansen, seniorforsker, Kompetencecenter for Dobbeldt diagnoser og Birgitte Thylstrup, lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Hvad er status for området i de tre lande? Hvad er de største udfordringer og hvordan er de imødekommet med nationale strategier og indsatser? Hvad sker der af nye tiltag i praksis og hvad vi bør vi satse på i den nærmeste fremtid?</i> Kontakt: Birgitte Thylstrup bt.crf@psy.au.dk
12.00	Frokost

Torsdag 6.6., første spor 13.00-14.30

1: Workshop	Rusmidler og medicin		
	Afhængighed og relation til andre psykiatriske lidelser. Jesper T. Andreasen, lektor, Institut for Lægemiddeldesign og Farmakologi, Københavns Universitet (DK) <i>Oplægget giver en indføring i biologien bag udvikling af afhængighed af rusmidler, herunder de associerede ændringer i hjernens beslutningsprocesser. Det belyses også, hvordan symptomerne ved afhængighed i høj grad er forankret i samme biologiske forstyrrelser, som symptomerne ved en række psykiske lidelser.</i> Kontakt: Jesper T. Andreasen jta@sund.ku.dk	Benzodiazepiner i stofmisbrugsbehandlingen i Danmark Christian Tjagvad, ph.d., postdoc, Senter for Rus- og Avhengighetsforskning, Oslo Universitet og konst. overlæge, Gladsaxe Rusmiddelcenter (DK) <i>Selv om benzodiazepiner udskrives i stadig mindre grad i Danmark, udgør de fortsat en stor udfordring i rusmiddelbehandlingen. Oplægget belyser udbredelsen af benzodiazepiner og diskuterer behandling af benzodiazepinafhængighed.</i> Kontakt: Christian Tjagvad christian.tjagvad@medisin.uio.no	
2: Symposium	Koordineret behandling og samarbejde		
	Perspektiver på tværfagligt /tværsektorielt samarbejde Anja Nielsen og Søren Gerbild, brugere KABS Stjernevang; Kasper Sørensen, psykoterapeut/behandler, KABS Stjernevang; Randi Holdt, sygeplejerske/behandler, Danny Reving, overlæge og speciallæge i psykiatri; Ida Darré, behandlingskoordinator KABS KASA (DK) <i>I symposiet sætter vi fokus på, hvordan helhedsorienteret dobbeltdiagnose behandling og et tværsektorielt samarbejde kan fungere i forhold til komplekse problemstillinger. To brugere fortæller om deres oplevelser og erfaringer med dobbeltdiagnosebehandling, og forskellige fagpersoner kommer med deres perspektiver på tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.</i> Kontakt: Randi Holdt randi.holdt@glostrup.dk		
3: Workshop	Unge - udredning og behandling		
	Hvilke psykiske diagnoser kan knyttes til forbrug af illegale stoffer blandt unge, og hvordan virker den sociale misbrugsbehandling? Mads Uffe Pedersen, professor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>I to store stikprøveundersøgelser fra 2014 og 2015 fandt vi, at mere end 10% af de udtrukne kunne gennemfindes i Det Psykiatriske Centerregister (DPC). Hvilke psykiske diagnose kunne i særlig grad knyttes til brug af illegale stoffer? Derudover fulgte vi 381 unge i 21 måneder efter indskrivning i stofbehandling. Knap 40% kunne genfindes i DPC. Hvordan gik det dem? Dette er to centrale spørgsmål, som besvares i dette oplæg.</i> Kontakt: Mads Uffe Pedersen mup.crf@psy.at.dk	Tværfaglig udredning og behandling af dobbeltbelastede unge. Charlotte S. Houlberg, psykolog, Stofrådgivningen (DK) <i>Oplægget præsenterer en tværfaglig udrednings- og behandlingsmodel for dobbeltbelastede unge, som er afprøvet gennem nogle år i Stofrådgivningen. Der præsenteres kvalitative resultater og deles erfaringer med brug af modellen i det daglige behandlingsarbejde.</i> Kontakt: Charlotte S. Houlberg silash@mail.dk	Modelisering af udredninger af personer med et misbrug samt andre problematikker. Eric Allouche, psykolog, VISO specialist, Rusmiddelcenter Slagelse (DK) <i>Udredning udgør et centralt element med henblik på at tilpasse rusmiddelbehandlingen til den kompleksitet, der ofte ses hos borgerne. Overvejelser og metodik er dog ofte udfordret i forhold til at indfange og afspejle denne kompleksitet. Oplægget præsenterer særligt vanskelige aspekter, og giver et bud på udredningsmodeller, som er mindre simplificerende og måske bedre understøtter den kliniske praksis.</i> Kontakt: Eric Allouche erall@slagelse.dk

4: Symposium	Særlige behandlingstilgange – neurofeedback		
	Neurofeedback i misbrugsbehandlingen. Henning Laugesen, speciallæge i psykiatri, Misbrugspsykiatrisk Klinik, Århus (DK) Mette K. Pedersen, misbrugsbehandler og Catharina Andersen, misbrugsbehandler, Favrskov Rusmiddelcenter (DK) Jette Myglegaard, stifter af EEGInstitute.dk og aut. BEE Medic/EEG info partner (DK) <i>Neurofeedback, også kaldet EEG træning, er en metode til at nedbringe ubalancer i hjernen, som har været kendt siden 1930'erne. Forskning i emnet og udvikling af apparaturet frem til det velfærdsteknologiske udstyr, vi i dag har til rådighed, har gjort, at neurofeedback er særdeles virksomt, tilgængeligt og enkelt at implementere. Metoden er nonverbal og ikke kravstillende, hvilket der sættes stor pris på hos klienterne. Hør om baggrunden, forskningen og se neurofeedback i praksis.</i> Kontakt: Jette Myglegaard jm@eeginstitute.dk		
5: Workshop	Særlige målgrupper - immigranter, grønlandske kvinder, ældre		
	Living a double life: immigrants' experiences of living with co-occurring substance use and mental health disorder in Norway. Prabhjot Kour, PhD, Norwegian National Advisory Unit on Concurrent Substance Abuse and Mental Health Disorders (NK-ROP), Innlandet Hospital Trust, Ottestad (N) <i>The presentation is based on a study on the experiences of immigrants living with co-occurring substance use- and mental health disorders in Norway. How do they cope with living with their personal problems, living with two different cultures?</i> Kontakt: Prabhjot Kour prabhjot.kour@usn.no	Tværfagligt samarbejdsprojekt for hjemløse grønlandske kvinder. Lene Tanderup, sygeplejerske og Bodil Stavad, sygeplejerske, SundhedsTeam, Københavns Kommune (DK) <i>Oplægget tager udgangspunkt i et 12 ugers projekt med deltagelse af Kofoeds skole, Det Grønlandske hus, Hjemløseenheden, Frederiksberg Centeret, jobcentret og SundhedsTeamet: Hvad er vores positive erfaringer med samarbejdet på tværs af sundhedsfaglige og socialfaglige medarbejdere og kvindernes indbyrdes gruppedynamik?</i> Kontakt: Lene Tanderup LD53@kk.dk	Lågtröskelboenden för äldre med missbruksproblem och komplexa behov. Håkan Jönson, professor i socialt arbete och Tove Harnett, docent i socialt arbete, Socialhögskolan, Lunds universitet (S) <i>Presentationen handlar om äldreboenden för personer, som inte anses klara nykterhet och där försök att ge behandling har givits upp till förmån för en trygg miljö, där det är tillåtet att använda alkohol (och droger). Vi diskuterar tre olika strategier, identifierades i intervjuer med personal vid fyra svenska och ett danskt lågtröskelboende: a) att titta bort, b) att kontrollera genom förbud, c) att kontrollera genom distribution.</i> Kontakt: Håkan Jönson hakan.jonson@soch.lu.se
6: Workshop	Recovery – proces og livskvalitet		
	Kvalificering af tid som behandling: TID som en fremmede/hæmmende faktor i et patientforløb. Karin Olofsson, sygeplejerske og Lone Valentin Dam sygeplejerske, SundhedsTeam, Københavns Kommune (DK) <i>Et case-baseret oplæg med udgangspunkt i sygeplejerskens problemstillinger i arbejdet med udsatte borgere: Hvad gavner patientens helhedssituation og kan understøtte et livsmønster, der skaber større overskud og øger livskvalitet og sundhedstilstand?</i> Kontakt: Lone Valentin Dam ld54@kk.dk	Betydning av kjæledyr for marginaliserte rusmiddelbrukere. Jørgen G. Bramness, Professor, UiT – Norges arktiske universitet, Tromsø og Nasjonalt kompetansesenter for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse, Sykehuset Innlandet, Hamar (N) <i>Hvilken betydning har det å eie en dyr for noen med rusmiddelproblemer? Kunne det påvirker mental helse eller rusmisbruk? Dette er en kvantitativ studie som undersøke effekten kjæledyr kan ha for rusmiddelbrukeren som har imidlertid ikke blitt undersøkt før.</i> Kontakt: j.g.bramness@medisin.uio.no	Frivilligt arbejde og fællesskaber som vej til recovery. Leni G. Nielsen, formand for SINDs Uddannelses- og frivilligudvalg, SIND Roskilde-Lejre, medlem af SINDs hovedbestyrelse og Helene Kemp, organisationskonsulent i SIND (DK) <i>Frivilligt arbejde og fællesskaber kan være en vej til bedre mental sundhed og understøtte recovery-processer. SIND Landsforeningen for psykisk sundhed har gode erfaringer med at tilrettelægge det frivillige arbejde, så flest muligt kan deltage.</i> Kontakt: Helene Kemp hke@sind.dk

7: Symposium	Koordinert behandling og samarbejde		
	Kunsten å løfte sammen – beskrivelse av en lokalt forankret, ambulerende behandlingsmodell for pasienter med alvorlige psykiske lidelser og samtidige alvorlige ruslidelser. Bård Grønstøl, psykologspesialist, Fredrik Flamm, spesialsosionom, Elisabeth Bjerk-Undrum, spesialvernepleier, Anita D. Haug, spesialsykepleier, Oliver Bergan, spesialsykepleier, Tone B. Løkken, spesialsykepleier, Erik Liverød, spesialsykepleier, ROP-Vestfold, Sykehuset i Vestfold, (N) <i>En integrert behandlingsmodell som er egnet for både psykoselidelser og personlighetsforstyrrelser, med stor vekt på samarbeid med andre aktører. En alternativ modell til ACT/FACT. Presentasjon av modellen og resultater/evaluering etter seks års drift.</i> Kontakt: Bård Grønstøl bard.gronstol@siv.no		
8: Symposium	Hvad kan data hjelpe med?		
	Data og dobbeltdiagnose – hvad kan epidemiologien hjelpe med at besvare? Carsten Hjorthøj, seniorforsker, lektor, Psykiatrisk Center København (DK) Arne J. Hjemsæter, ph.d.-stipendiat, psykologspesialist, Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP) (N) Solvej Mårtensson, proktleder, ph.d., Kompetencecenter for Dobbeldiagnose, Region Hovedstadens psykiatri (DK) <i>På dobbeltdiagnoseområdet er der flere grundlæggende spørgsmål, som vedbliver med at dukke op både i den kliniske praksis og i organiseringen af behandlingen og andre tiltag for patienterne. Epidemiologien kan bidrage til at besvare disse spørgsmål. Med baggrund i data vil vi diskutere og beskrive sammenhængen mellem misbrug og psykisk sygdom, størrelsesordenen af dobbeltdiagnosegrupperne, samt prognose og effekter af behandling?</i> Kontakt: Solvej Mårtensson solvej.maartensson@regionh.dk		
9: Workshop	Recovery – proces og livskvalitet		
	Recovery prosjekt – en analyse af recovery-prosessen hos indlagte patienter på afsnit M20, Afdeling M, Psykiatrisk Center Sct. Hans Mia Boholdt-Petersen, utviklingssygeplejerske, Psykiatrisk Center Sct. Hans (DK) <i>Prosjektet undersøger blandt andet om patienterne oplever at arbeidet med Recovery stjernen er meningsfylt, og om personalet oplever at arbeidet med Recovery stjernen generere informasjon som kan anvendes i den daglige pleje og behandling.</i> Kontakt: Mia Boholdt-Petersen Mia.boholdt-petersen@regionh.dk	Recovery og livskvalitet blant beboere med samtidige rus- og psykiske helseproblemer: En tverrsnittstudie i kommunale boliger med bemanning i norske byer Linda Nesse, ph.d., Institutt for folkehelsevitenskap, Fakultet for landskap og samfunn, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (N) <i>Presentasjonen beskriver resultatene fra en tverrsnittstudie om recovery, livskvalitet og opplevd støtte fra ansatte blant personer som har samtidige rus- og psykiske helseproblemer. Studien ble gjennomført i 21 kommunale boliger i seks byer i Norge, med 104 deltakere.</i> Kontakt: Linda Nesse linda.nesse@nmbu.no	Er en bolig alltid et hjem? Gunnar V. Hansen, professor, Høgskolen i Østfold (N) <i>Innlegget handler om erfaringene med bofellesskap for brukere med rus- og psykiske lidelser. Tilbakemeldingene viser at egen bolig er sentralt i beboernes liv, og at bolig skaper grunnlag for et helhetlig tjenestetilbud, men at det er viktig å ivareta individuelle forskjeller.</i> Kontakt: Gunnar V. Hansen gunnar.v.hansen@hiof.no
14.30-15.00	Kaffe og snacks		

Torsdag 6.6., andet spor 15.00-16.30

1: Workshop	Mål og midler i policy og indsatser		
	Dilemmaer i profesjonelt arbeid med ROP-pasienter – mellom ansvarsfraskrivelse og ansvarsoversvømmelse. Helge Ramsdal, professor i statsvitenskapelige fag og Catharina Bjørkquist, førsteamanuensis i statsvitenskap, Høgskolen i Østfold (N) <i>Opplegget vil presentere en undersøkelse av faktorer som fremmer organisering av helhetlige tjenester til ROP-brukere: Hvordan møter de profesjonelle og organisasjonene utfordringene med hensyn til ROP-pasienter som skrives ut fra behandling i spesialisttjenesten?</i> Kontakt: Helge Ramsdal helge.ramsdal@hiof.no	Flexible Assertive Community Treatment (FACT) i Norge. Erfaringer fra brukerundersøkelsen. Elisabeth Kvam, forsker ved Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykiske lidelser. <i>Et grunnelement i FACT-modellen er at arbeidet skal springe ut fra pasienten sin kunnskap om seg selv og livet sitt, og at målene for behandlingen skal utarbeides saman med pasienten. Det er derfor av betydning hvordan pasienten selv opplever den hjelpen og oppfølgingen de mottar frå teamet. Foreløpige resultater fra brukerundersøkelsen vil bli presentert.</i> Kontakt: Elisabeth A. Kvam Elisabeth.Adams.Kvam@sykehuset-innlandet.no	Med store avstånd och små resurser – integreret team som løsning? Markus Boman, chefsöverläkare och överläkare, beroendecenter psykiatriska kliniken, Sunderby sjukhus; Susann Lindberg, Case management, Vuxenpsykiatri, Region Norrbotten, Ann-Charlotte Christiansen, Case management, Socialtjänsten Kalix kommun (S) <i>Hur fungerar ett integrerat team med en liten befolkning och långa avstånd till sjukhus och specialist personal? Diskussionen i Sverige handlar mycket om, att de saknas resurser för arbetet med samsjukliga och samverkan. Kalix kommun är ett exempel på, att de handlar om helt andra saker än pengar.</i> Kontakt: Susann Lindberg susann.lindberg@norrbotten.se
2: Symposium	Koordineret behandling og samarbejde		
	Den koordinerende indsatsplan som betydningsfyldt og nærværende arbejdsredskab i det tværsektorielle samarbejde. Kristine F. Leed, socialpædagog, og Camilla Bjerregaard Jakobsen, socialpædagog, Dobbeltteamet, Center for Alkohol- og Stofbehandling, Roskilde Kommune (DK) <i>I symposiet vil vi beskrive vores erfaringer med den koordinerende indsatsplan og dens betydning for det tværsektorielle samarbejde med den regionale behandlingspsykiatri og andre kommunale samarbejdspartnere. Hvornår, hvorfor og hvordan virker den koordinerende indsatsplan – hvornår virker den ikke?</i> Kontakt: Kristine F. Leed Kristinefl@roskilde.dk		
3: Symposium	Unge - koordinerende indsatser og Åben Dialog		
	Forløbskoordination til unge med dobbeltdiagnose og en retrospektiv registerbaseret kohortundersøgelse af unge med akut psykiatrisk krise Vibeke Roer Hillerup, forløbskoordinator, ergoterapeut, Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Ambulatorium Esbjerg (DK) Klaus Müller-Nielsen, ledende overlæge, Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland (DK) <i>Hvordan fungerer den koordinerende indsats for den enkelte borger/patient, pårørende og samarbejdspartnere i Region Syddanmark? Her ansættes forløbskoordinatorer til indsatser for borgere/patienter med dobbeltdiagnoser - i børne- og ungdomspsykiatrien dækker vi patienter op til 20 år, hvilket betyder, at der for den enkelte er mange snitflader i alle systemer.</i> <i>Andet oplæg omhandler et forskningsprojekt i Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland, som siden 2000 har arbejdet med Åben Dialog med unge i akut psykiatrisk krise. Åben dialog er en resurse orienteret interventionsmodel med fokus på en samskabende integreret indsats gennem netværksmøder med relevante aktører. Forskningsprojektets formål var at undersøge om Åben dialog for unge mellem 14 og 19 år i akut psykiatrisk krise reducerer forbruget af sundhedsydelser.</i> Kontakt: Klaus Müller-Nielsen Klaus.muller-nielsen@rsyd.dk		

4: Workshop	Særlige behandlingstilgange – familier og grupper		
	Forældre med dobbeltdiagnose og betydningen for deres børns barndom og ungdom. Kirsten Søndergaard Frederiksen, ph.d.-studerende, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Jeg vil præsentere dele fra den eksisterende forskning på området "børn og unge i familier med dobbeltdiagnose". Hvad præger familier, hvor forældrene har en dobbeltdiagnose? Hvilke konsekvenser har det for børnene/de unge? Og hvad betyder det i forhold til deres eget forbrug af rusmidler og psykiske problemer?</i> Kontakt: kf.crf@psy.au.dk	Rådgivning til pårørende til mennesker med et alkoholmisbrug (CRAFT). Randi Bilberg, ph.d., projektleder, Psykiatrisk forskningsenhed OUH, Enheden for Klinisk Alkoholforskning, Klinisk Institut SDU (DK) <i>En præsentation af foreløbige resultater på baggrund af en national klinisk randomiseret undersøgelse og implementering af CRAFT på alkoholområdet i Danmark. CRAFT er rådgivning til pårørende med tre formål, at få den drikke i behandling, reducere forbrug af alkohol og at den pårørende lærer at tage bedre vare på sig selv og øger egen livskvalitet.</i> Kontakt: Randi Bilberg rbilberg@health.sdu.dk	Et brugerperspektiv på gruppebehandling for mennesker med dobbeltdiagnose. Maria Søgaard, socialrådgiver og Nathalie Larsen, pædagog, KABS Stjernevang (DK) <i>Et interviewbaseret oplæg hvor du får mulighed for at høre om brugernes perspektiv på gruppebehandling i ambulant dobbeltdiagnose behandling. Gruppen lægger vægt på brugerinddragelse og en pædagogisk- og legende metode, der vægter gruppedynamik og kontinuitet højt.</i> Kontakt: maria.sogaard@glostrup.dk
5: Workshop	Særlige målgrupper – rusmidler og ADHD		
	Centralstimulerende vid samsjuklighed av ADHD och beroende. Christoffer Brynte, leg. läkare/doktorand, Beroendecentrum Stockholm/Karolinska Institutet (S) <i>Centralstimulerande vid samsjuklighet av ADHD och beroende: En dosfråga? Presentation av aktuell forskning kring farmakologisk behandling av ADHD och samtidigt beroende.</i> Kontakt: Christoffer Brynte christoffer.brynte@ki.se	Medicinsk behandling af ADHD og misbrugspotentialer. Danny Reving, ledende overlæge og speciallæge, KABS Glostrup (DK) <i>Læger har ofte forbehold ift. at udskrive særligt centralstimulerende medicin til patienter med ADHD. Medicinsk behandling af ADHD rummer potentielle faldgruber, men ved at kende medikamenterne og deres virkningsmekanisme, kan man minimere risikoen til patientens bedste.</i> Kontakt: Danny Reving danny.reving@glostrup.dk	Hvordan klarer unge med ADHD sig i rusmiddelbehandling? Sheila Jones, adjunkt, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Mennesker med ADHD har generelt et dårligere udbytte af rusmiddelbehandling. I oplægget præsenteres resultater fra Metodeprogrammet, med fokus på fremmøde, udeblivelser og fastholdelse af unge med en ADHD diagnose, samt hvilke virkemidler, der kan implementeres for at fremme fastholdelse.</i> Kontakt: Sheila Jones sj.crf@psy.au.dk
6: Workshop	Særlige behandlingstilgange – nye områder og indsatser		
	SMART Recovery – gruppebaseret behandling til mennesker med svær sindslidelse. Nanna N. Schmidt, SMART-facilitator, SMART Recovery Danmark (DK) <i>Gruppebaseret rusmiddelbehandling gives ofte til mennesker uden svære psykiatriske symptomer, som selv kan varetage fremmøde og udbytte. Kan en model fra Canada gøre det samme tilgængeligt for dobbeltdiagnosticerede i Danmark?</i> Kontakt: Nanna N. Schmidt Nanna.smartrecovery@gmail.com	Anabole androgene steroider i behandling af dobbeltdiagnoser. Anders Bahl, Psykolog, KABS Stjernevang (DK) <i>Afhængighed af anabole androgene steroider (AAS) er farligt grundet bivirkningerne, og det er derfor vigtigt at hjælpe AAS brugerne. Vi savner dog viden om, hvilken behandling der er effektiv. Igennem tre interviews og med eksempler fra praksis gives der et bud på fremtidig behandling.</i> Kontakt: Anders Bahl Anders.Bahl@glostrup.dk	Behandling af mennesker med antisocial forstyrrelse i døgnbehandling og fængsel. Michael Rasmussen, souschef, Kongens Ø og Storstrøm Fængsel (DK) <i>Oplægget præsenterer erfaringer med Ro På i behandling af mennesker med antisocial forstyrrelse. Der fortælles om tilgangen i metoden og illustreres med cases fra både døgnbehandling og fængslet.</i> Kontakt: Michael Rasmussen mir@kongensoe.dk

7: Symposium	Koordineret behandling og samarbejde		
	Koordineret og sammenhængende behandlingstilbud – et projektsamarbejde mellem psykiatri og rusmiddelcentre. Morten Kistrup, ambulatorieleder, psykolog og specialist i psykoterapi, Laura Broen Damm, psykolog og forskningsassistent og Louise Bach Nielsen, psykoterapeut, sygeplejerske, Psykoterapeutisk Center Stolpegård, APU (DK) Vibeke Maigaard, psykolog, Gladsaxe Rusmiddelcenter <i>Symposiet vil præsentere forskellige perspektiver på et projektsamarbejde mellem psykiatri og rusmiddelcentre for at bedre behandling af mennesker med samtidig rus og psykisk lidelse. Første oplæg beskriver tilblivelse og behandlingskoncept på Ambulatorie for Psykoterapeutisk Udvikling, med særligt fokus på målgruppe og samarbejdsmodel, mens andet oplæg præsenterer præliminære forskningsresultater, herunder faktorer der ser ud til at facilitere eller begrænse samarbejdet på tværs. Til sidst deler to behandlere fra hhv. Ambulatorie for Psykoterapeutisk Udvikling og Gladsaxe Rusmiddelcenter deres erfaringer med samarbejdet og koordineringen på tværs i forbindelse med samarbejdsmodellen.</i> Kontakt: Laura Broen Damm Laura.broen.damm@regionh.dk		
8: Workshop	Hvad kan data hjælpe med?		
	En systemisk-økologisk tilgang til dobbeltdiagnose med cannabis og psykose som case. Jonathan L. Larsen, psykolog, ph.d.-studerende, Psykiatrisk Center Sct. Hans/Kompetencecenter for Dobeltdiagnoser og Aarhus Universitet (DK) <i>Oplægget præsenterer hovedtrækkene i en systemisk-økologisk forståelse af dobbeltdiagnose-problemer, og inddrager kvalitativ empiri fra igangværende ph.d.-projekt, der undersøger faktorer med indflydelse på cannabis-brug hos personer med en psykoselidelse. Afslutningsvis præsenteres overvejelser om implikationer ift. behandling, stigma og motivation.</i> Kontakt: Jonathan L. Larsen jonathan.led.larsen@regionh.dk	Hvad kan danskernes brug af medicinsk cannabis fortælle os om dobbeltdiagnoseproblematikken? Sinikka L. Kvamme, ph.d.-studerende, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Beskrivelse af medicinske cannabisbrugere, motivation til brug af cannabis som medicin, og oplevet effekt og eventuelle bivirkninger. Særligt vil der være fokus på den rolle, som psykiske lidelser og tidligere rekreativt brug af cannabis spiller for disse områder.</i> Kontakt: Sinikka L. Kvamme slk.crf@psy.au.dk	Partnerskap med personer i stabil recovery: Erfaringer fra forskningssamarbeid om recovery. Henning Pettersen, førsteamanuensis, Høgskolen i Innlandet, Morten Brodahl, erfaringskonsulent, Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse, Jeanette Rundgren, spesialrådgiver, Kompetansesenter rus – region øst (N) <i>Oppdraget var å drive samarbeidsorientert forskning omkring ruslidelse og stabil recovery og undersøke dette utfra personlige intervjuer med 18 personer i stabil recovery fra en ruslidelse. Presentasjonen synliggjør erfaringene fra slik samarbeidsorientert forskning og hvordan samarbeidsorienteringen påvirket forskningsprosessen.</i> Kontakt: Henning Pettersen henning.pettersen@inn.no
9: Symposium	Recovery - arbejdet med rusmidler i botilbud		
	Rusmidler og botilbud – hvordan kan en dialogisk tilgang se ud og hvordan placerer denne sig i feltet? Line Top Abildtrup, forstander, Bo- og Rehabiliteringstilbuddet Orion, Den Sociale Virksomhed, Region Hovedstaden Bertel Rüdinger, administrations- og kvalitetsleder, Bo- og Rehabiliteringstilbuddet Orion, Den Sociale Virksomhed, Region Hovedstaden Sidsel S. Busch, projektleder, ph.d., Kompetencecenter for Dobeltdiagnoser, Region Hovedstadens Psykiatri, sidsel.staermose.busch@regionh.dk <i>Symposiet præsenterer teoretiske og erfaringsbaserede pejlemærker og refleksioner i udviklingen af arbejdet med rusmidler i bo- og rehabiliteringstilbuddet Orion og tegner det bredere landskab over teoretiske tilgange, samarbejdsmodeller mv., der kendetegner arbejdet med rusmidler på botilbudsområdet.</i> Kontakt: Sidsel S. Busch sidsel.staermose.busch@regionh.dk		

Torsdag 6.6., opsamling i plenum 16.30-17.00

16.30-17.00	BALTHASAR Balthasars debut album <i>Dysfunktion & Klarsyn</i> blev i 2017 bredt anerkendt som årets udgivelse og en af de stærkeste og mest personlige i dansk rap nogensinde. Albummet havde psykisk sygdom som omdrejningspunkt, og numrene portrætterede rapperens egen historie med svigt, angst, alkoholmisbrug, depression. http://www.phonofile.link/balthasar
--------------------	--

Torsdag 6.6., middag i byen 19.00 -?

19.00- ?	Middag på udvalgte restauranter for dem, der har tilmeldt sig middage rundt om i byen.
-----------------	--

Fredag 7.6., ankomst og oplæg i plenum, 8.00-10.00

8.00-9.00	Ankomst, kaffe og snacks
9.00-10.00	Keynote
	Assertive Community Treatment for personer med dobbeltdiagnose -en recoveryorientert tilnærming Anne S. Landheim, forskningsleder, Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP) og professor II ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Høgskolen i Innlandet (N) Eirik Ystad, Teamleder og Siren T. Thomsen, Brukespesialist, erfaringskonsulent, FACT Sandnes (N) <i>Flexible Assertive Community Treatment (FACT) begynner å bli en utbredt behandlings-og oppfølgingsmodell i Norge for personer med alvorlige psykiske lidelser og ofte rusmisbruk. FACT skal gi helhetlige og integrerte tjenester med ansatte fra både kommunen og distriktspsykiatriske sentre. Foredraget vil presentere, hvordan FACT-modellen er implementert og praktisert i en norsk kontekst, og hvordan FACT-teamet arbeider med personer med både alvorlige psykiske lidelser og rusmisbruk og styrker den enkelte pasient i egen recoveryprosess. En brukerspesialist i FACT-teamet vil reflektere rundt egen rolle i teamet, og hvordan hun jobber recoveryorientert med personer som har både alvorlige psykiske lidelser og rusmisbruk.</i> Kontakt: Anne S. Landheim Anne.Signe.Landheim@sykehuset-innlandet.no
10.00-10.30	Pause

Fredag 7.6., tredje spor 10.30-12

1: Symposium	Særlige behandlingstilgange - med kreativitet som omdrejningspunkt		
	Knudrede liv kalder på kreative løsninger Maja Frommelt, musikterapeut, Adda Djørup, forfatter, leder af kreative skrivegrupper i psykiatrien, Louise Duus, diplom kunstterapeut og musikterapeut, KABS Stjernevang (DK) <i>3 metoder præsenteres: Kunstterapi, kreative skriveprocesser og musikterapi. Det demonstreres, hvordan kreative og oplevelsesorienterede tilgange også har fokus på sanserne og de autonome og limbiske nervesystems niveauer, og hermed bidrager til helhedsorienteret dobbeltdiagnosebehandling.</i> Kontakt: Maja Frommelt maja.frommelt@glostrup.dk		
2: Workshop	Mål og midler i policy og indsatser		
	Sirkulære prosesser - udfordringer når ulike institusjonelle logikker møtes i behandling av mennesker med dobbeltdiagnoser. Mona J. Fineide, førsteamanuensis og Erna Haug, førstelektor, Høgskolen i Østfold HiØ, Avdeling for helse og velferd (N) <i>Vi vil presentere resultater fra en studie som er knyttet til prosjektet «ROPIT – Integrated Services for Patients with Dual Diagnosis» og diskutere de utfordringer, som oppstår når mennesker med dobbeltdiagnoser har behov for behandling i sykehus/klinikk.</i> Kontakt: Mona J. Fineide mona.j.fineide@hiof.no	Dilemmaer i recovery-orientert praksis ved samtidig rus og psykisk lidelse: en kvalitativ studie av ansattes opplevelse. Eva Brekke, ph.d.-stipendiat/psykologspesialist, Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse, Sykehuset Innlandet og Fakultet for helse- og sosialfag, Universitetet i Sørøst-Norge (N) <i>Presentasjonen handler om en nylig kvalitativ studie av recovery-orientert praksis ved rop-lidelse i en norsk kommune. Formål var å utforske og beskrive ansattes opplevelse av dilemmaer i recovery-orientert praksis. Resultater og implikasjoner vil bli beskrevet og drøftet.</i> Kontakt: Eva Brekke eva.brekke@sykehuset-innlandet.no	At møde dragen, at forfølge mål. Louise Christensen, adjunkt og Bagga Bjerger, lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Et oplæg om resultaterne fra et 3-årigt forskningsprojekt der undersøgte indsatser til borgere der oplevede problemer med misbrug og psykisk lidelse i Århus, Esbjerg og København med særligt fokus på problematikker vedrørende at sætte mål, nå og vedholde mål samt arbejde i et politisk diversit felt.</i> Kontakt: Louise Christensen lc.crf@psy.au.dk
3: Symposium	Unge – unges og forældres perspektiver på støttebehov		
	Når unge er dobbelt belastede og har brug for hjælp... Peter Jensen, chefkonsulent, SPUK /Alliancen for unge med dobbeltdiagnoser (DK) Susanne Pihl Hansen, chefkonsulent, PIHL INKLUSIVE /Alliancen for unge med dobbeltdiagnoser (DK) Bidrag fra unge og forældre, der har personlige erfaringer med rusmidler og psykiske vanskeligheder. <i>Unge befinner sig en i livsfase, hvor samtidige problemer med rusmidler og psykiske vanskeligheder udgør en særlig udfordrende cocktail. Hvordan opleves det af de unge? Hvordan opleves det af forældrene? Og hvilke løsninger og mulige veje at gå vil de unge og forældrene selv pege på?</i> Kontakt: Susanne Pihl Hansen susanne@pihl-inklusive.dk		

4: Workshop		Særlige problematikker – inddragelse af kognitive ressourcer	
	Autisme og rusmidler. Pia Jørgensen, socialpædagog, Kollegiet, Specialområde Autisme og Louise F. Andersen, psykolog, Autismefokus, Specialområde Autisme, Region Midt (DK) <i>Der findes aktuelt ikke specialiserede behandlingstilbud rettet mod mennesker med autisme og misbrug. I Specialområde Autisme har vi indsamlet viden og udviklet tiltag, der kan opkvalificere vores medarbejdere i arbejdet med at hjælpe denne målgruppe. Oplægget præsenterer en forståelse af misbrugets funktion fra et autismefagligt perspektiv og deles erfaringer fra det foreløbige arbejde.</i> Kontakt: Louise F. Andersen loinad@rm.dk	Afdækning af kognitive funktionsnedsættelser er kritisk afgørende for valg af behandlings- og pædagogiske strategier Steen Guldager, psykolog, Socialpsykologisk Center (DK) <i>Psykiatriske lidelser og rusmiddelpåvirkning er forbundet med kognitive funktionsnedsættelser. Dette har store implikationer for behandlingen, som fx ofte bruger sproget som væsentlig medierende faktor. Der er klart øget risiko for kritiske fejlgreb i den behandlingsmæssige tilgang.</i> Kontakt: Steen Guldager steen@socialpsykologi.dk	Nedsat kognitiv funktion. Opdag det. Undersøg det. Tænk det ind i behandlingen. Henrik Thiesen, overlæge, institutionsleder og Charlotte K. Obel, afdelingslæge, SundhedsTeam, Center for Udsatte Voksne og Familier, Socialforvaltningen, Københavns Kommune (DK) <i>Kognitive problemer blandt mennesker i hjemløshed udgør ofte ikke en del af udredningen, selvom de udgør en barriere for at kunne give den bedste behandling. Vi vil via cases vise eksempler på nedsat kognitiv funktion hos mennesker i hjemløshed, og beskrive behandlingsveje og diagnostiske muligheder for at komme en udredning nærmere</i> Kontakt: Henrik Thiesen gg63@kk.dk
5: Workshop		Særlige målgrupper – afprøvning af nye veje	
	Samarbejde på tværs af faggrupper: 'Marie' - en case beskrivelse af hvordan man også kan gøre det... Filip Nordland, socialpædag og Bostøtte, CTI, Borgerenter Voksne, Københavns Kommune (DK) Lene Tanderup, sygeplejerske, SundhedsTeam, Center for Udsatte Voksne og Familier, Københavns Kommune (DK) <i>Vi har ofte i vores arbejde med socialt udsatte oplevet, at en sekventiel behandling af misbrug og psykiske lidelser ikke fungerer. Vi vil med vores case - med hver vores faglige baggrund - beskrive hvordan vi ved at tage Marie ud af de traditionelle behandlingstilbud, havde mulighed for at sammenflette systemerne og dermed opnå et bedre resultat for Marie.</i> Kontakt: Lene Tanderup ld52@kk.dk	Specialiseret misbrugsbehandling tilpasset borgere med nedsat kognitiv funktionsevne. Rie Larsen, pædagog og Trine Lambek Frellsen, socialrådgiver, VAMiS (Videnscenter for Afhjælpning af Misbrugsproblemer blandt Særlige målgrupper) (DK) <i>Oplægget består af en kort præsentation af VAMiS, som er et ambulant misbrugsbehandlingstilbud til borgere med nedsat kognitiv funktionsevne, hvoraf størstedelen også har psykiatriske diagnoser. Vi vil tale om vores erfaringer med en kombination af tilpasset kognitiv misbrugsbehandling og kropsligt orienterede terapier for borgere med komplekse problemstillinger.</i> Kontakt: Rie Larsen amlr-aeh@aalborg.dk	Lågaffektivt bemötande- Hur möter vi personer med kognitiva svårigheter. Catarina Norman, metodutvecklare, Stockholm Stad (S) <i>Lågaffektivt bemötande- varför gör de inte som vi säger? Människor som kan göra rätt gör det. Vem har ansvaret för att insatsen fungerar? Hur kan vi underlätta för våra brukare att göra rätt?</i> Kontakt: Catarina Norman Catarina.norman@stockholm.se

6: Symposium	Koordineret behandling og samarbejde	
	Hvad har vi lært af 15 års projekter på dobbeltdiagnoseområdet i Danmark? Birgitte Thylstrup, lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) Katrine S. Johansen, leder, seniorforsker, Kompetencecenter for Dobbeldt Diagnoser (DK) <i>I symposiet undersøger vi, hvad vi har lært af de mange projekter, der gennem de seneste 15 år har været gennemført på dobbeltdiagnoseområdet i Danmark. Hvad peger denne viden på, vi bør tage højde for i den fremtidige organisering af området i Danmark?</i> Kontakt: katrine.schepelehn.johansen@regionh.dk	
7: Symposium	Unge – hvad er forældres rolle og behov	
	Hvorfor og hvordan kan forældre medtænkes i behandling til unge med dobbeltdiagnoser? Sidsel Schrøder, akademisk medarbejder, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) Anine Boisen, familierapeut, Novavi Stofrådgivningen (DK) <i>At være forældre til unge med samtidig problematisk rusmiddelbrug og psykisk lidelse stiller krav til forældre, som der ofte er brug for støtte udefra til at håndtere. Oplæggene vil beskrive et tilbud udviklet til netop denne forældregruppe, og give indblik i, hvordan forældre og unge beskriver egen situation, og de ønsker og behov, de har til hinanden og hjælpesystemet.</i> Kontakt: Sidsel Schrøder ss.crf@psy.au.dk	
8: Workshop	Hvad kan data hjælpe med?	
	'Dobbeldt diagnosen' et misvisende stempel? Morten Hesse, lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet (DK) <i>Begrebet 'dobbeldt diagnose', anvendes i litteraturen som en generaliserende betegnelse for mennesker med dårlig prognose for et rusmiddelproblem, som det er uattraktivt at arbejde med. Med data fra Metodeprojektet udfoldes et mere nuanceret billede af betydningen af psykiske vanskeligheder.</i> Kontakt: Morten Hesse mh.crf@psy.au.dk	Digital plattform for implementerings værktøj i rus- og psykisk helsefelt. Marja Leonhardt, Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (N) <i>Oplægget handler om utvikling og bruk av praktisk metodikk og verktøy, som setter ledere i stand til å forbedre eller endre praksis knyttet til nasjonale faglige retningslinjer og pakkeforløp i rus og psykisk helsefeltet.</i> Kontakt: Marja Leonhardt marja.leonhardt@sykehuset-innlandet.no
9: Symposium	Koordineret behandling og samarbejde	
	Midt i stormen- observationer fra tværdisciplinært samarbejde. Signe W. Düring, speciallæge i psykiatri, klinisk lektor, ph.d., Psykiatrisk Center Sankt Hans og Kompetencecenter for Dobbelt Diagnoser Institut for klinisk medicin Københavns Universitet (DK) Birgit Bundesen, speciallæge i psykiatri, BA i litteraturvidenskab, projektleder skriveprojektet, Psykiatrisk Center Amager (DK) Nathalia Vernal, international socialrådgiver, projektleder, selvstændig (DK) <i>Oplæggene belyser, hvorfor trans-, tvær- og multidisciplinært samarbejde kan være vanskeligt inden for psykiatri, fra et erfaringsperspektiv. Der vil blive lagt op til en drøftelse af at have kritisk tilgang og samarbejde på mange akser.</i> Kontakt: Signe W. Düring Signe.wegmann.during@regionh.dk	

Fredag 7.6., opsamling i plenum, frokost og Gadens Stemmer 12-14.45

12.00-12.15	Opsamling: Hvad har vi hørt og tak for denne gang
12.15-13.15	Frokost
13.15-14.45	Gadens Stemmer for tilmeldte Fredag eftermiddag er det muligt at komme på byvandring i København med en guide fra Gadens Stemmer og høre om en by, vi ikke kender fra turistbrochurerne (Pris: 125 DKK). Byvandringen varer cirka en 1,5 time. For tilmelding, se Socialt program i venstre side.